

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

TESTUL Nr. 2

ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ

TEST PENTRU EXERSARE
CICLUL LICEAL

Profil umanist

februarie, 2024

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj acumulat _____

SUBIECTUL I (24 puncte)

Studiază sursele și realizează sarcinile propuse.

SURSA A.

„Radul Negru vodă, mare herțog pre Amlaș și pre Făgăraș, ridicatu-s-au de acolo cu toată casa lui și, cu mulțime de noroade ... pogorându-se pre apa Dâmboviței, nceput-au a face țara acolo. întâi au făcut orașul ce-i zice Câmpul Lung. Acolo au avut o biserică mare și frumoasă și înaltă. De acolo au descălecat pe Argeș, și iar au avut oraș mare și și-au pus scaunul de domnie făcând curți din piatră și case domnești și o biserică mare și frumoasă Atuncea și Basarabeștii, cu toată boierimea ce era mai înainte preste Olt, s-au sculat cu toții și au venit la Radu vodă, închinându-se să fie sub porunca lui și numai el să fie preste toți. De atunci s-au lumit de-i zic Țara Rumânească.”

(Letopisețul cantacuzinesc)

SURSA B.

„După răsipa țării dintâi (...) când au răsipit tătarii dintr-aceaste locuri de au rămas locul pustiu, mai apoi, după multă vreme, (...) cându păstorii din munții ungurești (din Transilvania) pogorându după vânat (împreună cu Dragoș vodă) au nemerit pe apa Moldovei, locuri desfătate cu câmpi deșchiși, cu ape curătoare, cu păduri dease, și îndrăgind locul au tras pre ai săi de la Maramoroș și pre alții au îndemnat de au descălicat întâi supt munte, mai apoi adăogându-se și crescându înainte, nu numai apa Moldovei, ce nici Sireatiul nu i-au hotărât (nu i-a oprit, nu le-a pus hotar), ce s-au întinsu până la Nistru și până la mare.”

(Grigore Ureche, Letopisețul Țării Moldovei)

Nr.	Item	Punctaj	
1	Explică, în baza surselor, termenul <i>descălecat</i> . <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2	Identifică, în baza surselor, domnitorii care au realizat descălecatul în Țările Române. <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
3	Determină, în baza surselor și a cunoștințelor obținute anterior, teritoriul/ limitele geografice ale statele medievale românești: Țara Moldovei și Țara Românească. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4	Compară opiniile expuse de autori privind descălecatul în formarea statelor medievale românești. Argumentează răspunsul cu trimitere la surse. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
5	Exprimă-ți argumentat opinia cu privire la rolul conducătorilor ce au obținut independența Țărilor Române în secolul al XIV-lea. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7

SUBIECTUL al II-lea (22 de puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

„Pericle credea că democrația era cheia succesului Atenei și a încurajat o mai mare implicare a cetățenilor în viața publică. Astfel, a crescut numărul oficialilor și funcționarilor publici plătiți. [...] De asemenea, Pericle a instituit un fond public pentru a ajuta la protejarea cetățenilor săraci și la oferirea de asistență medicală. În aceeași idee, a încurajat redistribuirea bogăției din Atena prin impozite progresive. O altă reformă a vizat modernizarea Atenei prin îmbunătățirea sistemului de canalizare și de aprovizionare cu apă, precum și prin construirea de noi drumuri și poduri [...]. Pericle este considerat cel mai mare *patron al artei și culturii* din Grecia Antică. A inițiat un amplu program de construcție pe Acropolele Atenei, unde au fost ridicate temple magnifice dedicate zeilor greci. [...] În același timp, Pericle a sprijinit financiar artiști celebri, precum Fidias, sculptorul care a realizat statuia uriașă din aur și fildeș a Atenei din Partenon, Ictinos și Callicrates, arhitecții care au proiectat Partenonul sau Sofocle, Euripide și Aristofan, dramaturgii care au scris piese remarcabile de tragedie sau comedie.”

(Pericle, liderul vizionar din epoca de aur a Atenei, în: Pericle, liderul vizionar din epoca de aur a Atenei (cespun.eu))

Nr.	Item	Punctaj	
1	Identifică în sursă două realizări ale lui Pericle pentru dezvoltarea democrației.	L 0 1 2	L 0 1 2
2	Enumeră realizările lui Pericle în domeniul social, reflectate în sursă.	L 0 1 2	L 0 1 2
3	Determină opinia autorului referitoare la sintagma <i>Pericle este [...] patron al artei și culturii ...</i> Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă și la cunoștințele obținute anterior.	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4	Demonstrează că perioada guvernării lui Pericle reprezintă „secolul de aur” al Atenei Argumentează răspunsul cu trimitere la un fapt istoric.		

		L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
5	Apreciază rolul lui Pericle în istorie. Argumentează răspunsul.	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

SUBIECTUL al III-lea (19 puncte)

Studiază harta și realizează sarcinile propuse.



★ Geneva,
sediul
Ligii
Națiunilor

SUBIECTUL al IV-lea (35 de puncte)

Studiază sursele A-C.

Sursa A: „Reformele sociale, realizate în Rusia, au fost introduse și viața publică a Basarabiei, însă cu o oarecare întârziere. Reforma țărănească din 1861 a atins numai o categorie mică, ca număr, a populației rurale basarabene: Țiganii iobagi. În ce privește țăranii, soarta lor a fost îmbunătățită numai cu 7c ani mai târziu în 1868. Zemstevele au fost introduse cu 5 ani mai târziu, în loc de 1864, în 1869. Același lucru s-a întâmplat exact și cu reforma judecătii care a fost întinsă asupra Basarabiei, numai în 1869. Numai trei reforme au fost introduse în Basarabia simultan cu promovarea lor în guberniile ruse: 1) desființarea pedepsei corporale, ca o reformă a dreptului penal, care se aplica în Basarabia în întregime, chiar de la începutul anexării ei de către ruși; 2) noua organizare a orașelor, în 1870; 3) serviciul militar obligator pentru toți, în 1874. Prin introducerea acestui serviciu, în Basarabia, ea pierde privilegiul de a nu face serviciul militar în armata rusă, de care provincia se bucura din momentul anexării ei de către ruși.”

(Alexandru V. Boldur, *Istoria Basarabiei*, Volumul II, Chișinău, 2016, p. 89)

Sursa B: „Dacă până la aceste reforme Basarabia mai păstra anumite drepturi specifice în administrația sa, apoi cu începere din 1871 ea a pierdut totalmente caracterul de provincie privilegiată, devenind o simplă gubernie a Rusiei țariste, conducându-se în întregime de legile rusești.”

(Anton Moraru, *Istoria românilor, Basarabia și Transnistria 1812-1993*, Chișinău, 1995, p. 58)

Sursa C: „Reformele țarului liberator avuseseră drept consecință învrăjbirea tuturor naționalităților, a tuturor claselor societății una în contra alteia. În Polonia, Malorosia și până în mica și nenorocita noastră Basarabie țăranimea era convinsă de către emisarii ocuți ai guvernului că „împăratul poruncise să se ia tot pământul de la boieri și să se dea țăranilor, că boierii au înșelat pe împărat ca să-și păstreze moșiile și că de asta nu li s-a ajuns de cât 8 desetine de gospodar”. În cler, domnea cu înverșunare ideea de rusificare, cu orice preț, popoarele ortodoxe, interzicând de a se citi nici Evanghelia la liturghie în altă limbă decât rusește,”

(D.C. Moruzi, *Rușii și românii*, în Dumitru C. Moruzi, *Scrieri*, vol. II, Chișinău, 2014, p. 416)

Utilizează sursele și cunoștințele obținute anterior pentru a redacta, într-o pagină, un eseu la tema:

Impactul reformelor țariste asupra „evoluției” Basarabiei

În textul tău:	Punctaj	
formulează argumente relevante (cel puțin trei), corecte din punct de vedere științific, pentru a-ți susține opinia referitoare la tema propusă;	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
formulează relații de cauză-efect (cel puțin două);	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
integrează critic informațiile din sursele propuse;	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
plasează în timp și spațiu evenimente/ procese/ fenomene istorice;	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
menționează o personalitate istorică care a contribuit la evenimentele/ procesele descrise;	L 0 1 2	L 0 1 2
expune ideile în baza unui plan logic care să includă introducere, cuprins, concluzie;	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
utilizează corect limbajul istoric.	L 0 1 2	L 0 1 2



